TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı
22 Ekim 2026 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Derya Yanık'ın, Komisyonun bugünkü gündeminin Başkan Vekili seçimi olduğuna ve alt komisyonlara üye bildirimine ilişkin açıklaması

III.- SEÇİMLER

1.- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkan Vekili seçimi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

----0----
1'inci Toplantı
22 Ekim 2026 Perşembe
----0----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu saat 15.35'te açıldı.

Komisyon Başkanı Derya Yanık, Komisyonun bugünkü gündeminin Başkan Vekili seçimi olduğuna ve alt komisyonlara üye bildirimine ilişkin açıklama yaptı.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlık Divanında boş bulunan Başkan Vekilliğine, yapılan gizli oylama sonucunda Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu seçildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 15.52'de toplantıya son verildi.

22 Ekim 2026 Perşembe
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.35
BAŞKAN: Derya YANIK (Osmaniye)
BAŞKAN VEKİLİ: Harun MERTOĞLU (Rize)
SÖZCÜ: Naci ŞANLITÜRK (Ordu)
KÂTİP: Beritan GÜNEŞ ALTIN (Mardin)
----- 0 -----

BAŞKAN DERYA YANIK - Değerli arkadaşlar, hepinize iyi günler ve iyi toplantılar diliyorum. Hoş geldiniz öncelikle.

28'inci Dönem Beşinci Yasama Yılının ilk toplantısını gerçekleştiriyoruz. İnşallah, bu dönemde, bu yasama yılımız da hem Komisyonumuz hem Meclisimiz hem de milletimiz için hayırlara vesile olsun, güzel çalışmalara vesile olsun diyorum. Hepinize katılımınızdan dolayı teşekkür ediyorum tekraren.

Toplantı yeter sayımız var.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonumuzun 28'inci Yasama Döneminin 12'nci Toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Derya Yanık'ın, Komisyonun bugünkü gündeminin Başkan Vekili seçimi olduğuna ve alt komisyonlara üye bildirimine ilişkin açıklaması

BAŞKAN DERYA YANIK - Değerli arkadaşlar, gündeme geçmeden önce bir hususta özellikle bilgilendirme yapmak isterim. Genel Kurulda hem yeni bir grup oluştu hem de siyasi parti gruplarının oranlarında değişiklik olduğu için Başkan Vekilliğimiz... Malumlarınız, Sezgin Tanrıkulu Bey Cumhuriyet Halk Partisinden seçilerek Başkan Vekilimizdi ancak Yeni Parti Grubunun oluşmasıyla beraber Başkan Vekilliği, Komisyonumuz içinde baktığımızda Yeni Partiye geçti; dolayısıyla bunu yeniden seçmemiz gerekiyor.

Aynı şekilde, parti gruplarının oranlarının değişmesiyle beraber alt komisyonlardaki temsil oranları da -temsil yetkisi diyelim genel olarak- değişti. Dolayısıyla, bugün Başkan Vekilliği için seçim yapacağız fakat alt komisyonlarla alakalı bir sonraki toplantımıza kadar Yeni Parti ve Cumhuriyet Halk Partisinin ayrı ayrı -diğer şeylerde değişmedi- isim bildirmesini isteyeceğiz. Aslında bu toplantıya dönük olarak onu da talep edecektik gruplardan fakat oranlar değiştiği için milletvekili geçişleriyle beraber, belki son dakika bir değişiklik olur, tekrar tekrar seçim yapmak durumunda kalmayalım diye açıkçası biraz beklettik.

Malumlarınız, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonumuzun kuruluş kanunu olan 3686 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi "Üye sayısı Danışma Kurulunun teklifi üzerine Genel Kurulca belirlenecek İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda; siyasî parti grupları ile bağımsızlar Meclisteki sayılarının -boş üyelikler hariç- üye tamsayısına nispet edilmesi ile bulunacak yüzde oranına uygun olarak temsil edilirler." diyor ve yine, Komisyonun çalışma usul ve esaslarını düzenleyen 6'ncı maddenin ikinci fıkrası "Komisyon, incelemelerini alt komisyon kurmak suretiyle de yapabilir." diyor. Bu minvalde, alt komisyonlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi ihtisas veya araştırma komisyonlarının kendilerine havale edilen kanun teklifleri, denetim konuları veya inceleme alanlarını daha ayrıntılı, teknik ve derinlemesine çalışmak amacıyla kendi bünyesinde kurduğu çalışma grupları. Biz, biliyorsunuz, 28'inci Dönemin başında alt komisyonlarımızı onar üyeyle oluşturmak üzere bir karar almıştık.

Değerli arkadaşlar, son dağılıma göre siyasi parti grupları ve bağımsızların -grubu olmayan partiler de bağımsız kategorisinde değerlendiriliyor biliyorsunuz- Genel Kuruldaki oranları dikkate alındığında 10 üyeden oluşan alt komisyonlarda AK PARTİ 5, Yeni Parti 2, DEM PARTİ 1, Milliyetçi Hareket Partisi 1 ve Cumhuriyet Halk Partisi 1 şeklinde temsil edilecek; yapılan hesaplama bu şekilde bir dağılımı gerektiriyor. Malumlarınız, hâlihazırda Komisyonumuzun 5 alt komisyonu var ve bu şekliyle Yeni Parti ve Cumhuriyet Halk Partisi gruplarının yeniden alt komisyonlara üye bildirmesi gerekiyor. Bunu özellikle ifade etmek isterim, bir sonraki toplantımızda inşallah bu hususu da yerine getirmiş olacağız.

Bugünkü gündemimizde Başkan Vekilliği seçimi söz konusu. Yine, dediğim gibi, 3686 sayılı İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu'nun 3'üncü maddesinde bu düzenleniyor. Başkanlık Divanımız 5 kişiden oluşuyor; AK PARTİ'den 2, Yeni Partiden 1, Milliyetçi Hareket Partisinden 1 ve DEM PARTİ'den 1 şeklinde 5 kişilik Başkanlık Divanını oluşturmuş olacağız.

Sezgin Bey her ne kadar Başkan Vekilimiz olarak seçilmişse de İç Tüzük'ümüzün 22'nci maddesi uyarınca "Mensubu olduğu siyasi parti ile üyelik bağı sona eren milletvekilinin komisyon üyeliği kendiliğinden sona erer." denildiği için Başkan Vekilliği de sona ermiş oldu. Daha sonra Yeni Partiden Komisyonumuza üye olarak seçildi ama Başkan Vekilliği için yeni bir seçim yapmamız gerekiyor. Başkanlık Divanında boş olan Başkan Vekilliğini yine kanunun öngördüğü şekilde şekliyle ve teamüllerimiz uyarınca da Yeni Partiye mensup üyelerimiz, milletvekillerimiz arasından seçmemiz gerekiyor.

Bu meyanda, biz toplantı öncesinde de Sezgin Bey'le görüşmüştük, kendisinin devam edeceğini ama yine, tabii, grubuyla görüşmesi gerektiğini ifade etmişti. Zaten Yeni Parti Grubu olarak şeyleri de vermişler, Sezgin Bey devam edecek diye anlıyorum buradan.

Bu arada, değerli arkadaşlar, basın mensubu arkadaşlarımız varsa aramızda onları dışarı alalım çünkü bundan sonraki seçim kısmı gizli yapılacak.

Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Evet, şimdi seçim işlemine geçelim.

Teşekkür ederiz.

III.- SEÇİMLER

1.- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkan Vekili seçimi

BAŞKAN DERYA YANIK - Seçim işleminde her zaman olduğu gibi öncelikli olarak tasnif komisyonumuzu oluşturacağız.

En genç 2 üyemiz Adem Bey ve Serkan Bey.

Tasnif Komisyonumuzu hemen şöyle yan yana alalım.

Şimdi, aday belirlemesi... Yeni Parti Grubunun bir teklifi var, bunun dışında bildiğim kadarıyla bir şey yok.

Sayın Sezgin Tanrıkulu, Sibel Suiçmez ve Servet Mullaoğlu'nun teklifi "3686 sayılı İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu'nun 3'üncü maddesi uyarınca Komisyonumuz üyesi Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nu İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkan Vekilliği görevine öneriyoruz." diye bir dilekçeleri var. Bunu alıyoruz.

AHMET SALİH DAL (Kilis) - Teklif edenlerin en az üçte 2'sinin burada olması gerekmiyor mu?

BAŞKAN DERYA YANIK - Yok öyle bir kural.

Değerli arkadaşlar, oy pusulasının geçersiz sayılmaması için aday olan üyelerimizin isimlerinin doğru yazılması gerekiyor; Mustafa Sezgin Tanrıkulu. Dolayısıyla bu hassasiyet önemli. "Usul esasa mukaddemdir." der eskiler, hukukçular bilir zaten.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Yani "Mustafa ismini de yazın." diyor Başkan.

BAŞKAN DERYA YANIK - Evet "Mustafa" ismini de yazmamız gerekiyor.

Evet, şimdi dağıtabiliriz zarfları.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN DERYA YANIK - Son derece demokratik bir seçim görüyorsunuz. Adayın kendisi yok, teklifi biz yapıyoruz, seçiyoruz ve arkasından tutanağı göndereceğiz.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Bazı adaylar şanslı doğuyor.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Gayriresmî bir önerim olsun. Sezgin Bey Diyarbakır'da şu anda. İlk toplantıya burmalı kadayıf isteyelim, orada olduğuna göre.

BAŞKAN DERYA YANIK - Evet, oy birliğiyle kabul ediyoruz.

Diyarbakır'da mı Sezgin Bey şu anda?

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Öyle duydum.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN DERYA YANIK - Oy verme işlemi bitmiştir.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN DERYA YANIK - Değerli arkadaşlar, Tasnif Komisyonumuzun oylama sonucuna ilişkin tutanağı geldi. Sizlerin de şahit olduğu üzere 16 oy pusulasından 15 geçerli oyla beraber Diyarbakır Milletvekilimiz Mustafa Sezgin Tanrıkulu Komisyonumuzun Başkan Vekili olarak seçilmiş oldu. Hayırlı olsun inşallah, başarılar diliyoruz. Zaten 28'inci Dönem boyunca birlikte çalıştığımız bir isim Sezgin Bey.

Değerli arkadaşlar, bugünkü gündemimiz bu kadar. Önümüzdeki toplantıyı inşallah kasım başında hemen yapacağız ama bir değişiklik olursa tarihi öncesinde sizlere netleştirmiş olarak bildireceğiz ve siyasi parti gruplarımızdan da -dediğim gibi- hem Cumhuriyet Halk Partisinden hem Yeni Partiden alt komisyonlar için isimler aldıktan sonra o toplantıda da alt komisyonlarımızın eksik isimlerini tamamlamış olacağız.

Hepinize çok teşekkür ediyorum, kolaylıklar diliyorum.

Kapanma Saati: 15.52